

M. Fernand Etgen, Président | Et ass 48. Pardon, pardon, pardon!

Une voix | Dat geet och net, da sinn ...

(Brouhaha et concertation interne)

M. Fernand Etgen, Président | 48-mol Jo, 4-mol Nee an 2 Abstentionen.

(Brouhaha)

Ech mengen, dat schéngt ze stëmmen. Ech widderhuelen nach eng Kéier: De Projet de loi ass mat 48 Jo-Stëmmen, 4 Nee-Stëmmen an 2 Abstentionen uegheoll.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Marc Spautz, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff et Claude Lamberty ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill.

Ont voté non : MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Se sont abstenus : MM. Fernand Kartheiser et Fred Keup.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

14. 7942 – Projet de loi portant approbation de l'Amendement à l'article 8 du Statut de Rome de la Cour pénale internationale (fait d'affamer délibérément des civils), fait à La Haye, le 6 décembre 2019

Mir kommen elo zum nächste Punkt, dem Projet de loi 7942, engem Amendement zum Artikel 8 vum Statut vu Roum vum Internationale Gerichtshaff. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. A Rapporteur ass nach eng Kéier den honorablen Här Yves Cruchten.

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Coopération, de l'Immigration et de l'Asile

M. Yves Cruchten (LSAP), rapporteur | Jo, merci nach eng Kéier, Här President. Et ass zwar en Zoufall, mee et passt eigentlech gutt an déi Debatt, déi mer haut gefouert hunn, dass mer och haut iwwert d'Ratifikatioun vun deem Amendement schwätzen. An Dir verstitt gläich, firwat.

De Statut de Rome vun der Cour pénale internationale ass e Fundament vum internationale Recht. De 17. Juli 1998 zu Roum hunn d'Signataire d'Grundlag fir de permanenten Internationale Strofgerichtshaff zu Den Haag geschaaft. De Statut leet de Fonctionnement vun deem Internationale Strofgericht fest an definéiert d'Jurisdiction fir déi schlémmsten Doten.

Konkreet begrënn de Statut d'Gerichtsbareket fir d'Poursuite pénale vu Vëltermord, Verbrische géint d'Mënschlecheet, Krichsverbrichen a sougenannt Crimes d'agression.

Zanter Woche verdäitlechen déi schrecklech Biller vun der russescher Aggression an der Ukrain och eis hei an Europa, wat geschitt, wann en Agresseur sech iwwer internationaalt Recht ewechsetzt. Duerfir ass et grad elo vun héchster Bedeitung, dass mir eis Wäerter héichhalen a schützen. Mir dierfen déi grouss Erongeschafte vun der multilateraler Diplomatie net fir selbstverständlech halen. De Statut de Rome geet op joerzëngtelaang Beméiungen zrëck. E kodifizéiert ënner anerem d'Prinzipien, déi a sëllege Resolutionen vun der Generalversammlung vun de Vereenten Natiounen festgehalen gi sinn.

A wann et néideg ass, muss internationaalt Recht gestärkt ginn, esou wéi mir dat mam Gesetzesprojet 7942 haut maachen. Lëtzebuerg huet de Statut de Rome de 14. August 2000 approuvéiert a war domadder en Ënnerstëtzer vun der éischter Stonn. Mam Gesetz vum 27. Februar 2012 huet Lëtzebuerg och déi Doten, déi am Statut viséiert sinn, an nationaalt Recht ëmgasat.

Beim Gesetz, iwwert dat mer elo haut schwätzen, gëtt en Amendement vum Artikel 8 an dat nationaalt Recht transposéiert. Den Artikel 8 ass deen Artikel, deen d'Krichsverbrichen definéiert. A mat deem Amendement gëtt déi Definition erweidert. Dat heescht konkret, dass d'Aushéngere vun Zivilisten als Krichsmethod gëllt an d'Virenthale vun iwwerliewenswichtige Wueren e Krichsverbrichen duerstellt. Dozou zielt och e gezielt Verhënnere vun Hëllefleeschtingen.

Dësen Amendement ass op eng Schwäizer Initiativ zrëckzeféieren. D'Schwäiz hat proposéiert, d'Hongersnout als Krichsverbrichen ze consideréieren. Lëtzebuerg huet zu den éischten Länner gehéiert, déi dës Initiativ ënnerstëtzt hunn. An der néngter Séance plénière vun der Assemblée vun de Vertragsstaate gouf eestëmme fir d'Unhuele vum Amendement gestëmmt.

Eisen Ausseminister huet de 5. Januar dëst Joer de Projet de loi deposéiert. An den 8. Mäerz hat de Staatsrot säin Avis dozou ofginn. D'Kommissioun huet de Rapport den 13. Mee uegheoll.

Dëse Projet de loi reit sech an den Engagement vu Lëtzebuerg an, d'Stroffräiheet bei de schlémmste Verbrichen ze bekämpfen an de Respekt vum internationalen humanitäre Recht ze promovéieren. Mir confirméieren mat deem Text also d'Lëtzeburger Positioun als staarke Verdeedeger vun der internationaler Strofjustiz a vum humanitäre Völkerrecht.

Ech soen Iech Merci a ginn domadder den Accord vun der LSAP.

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Rapporteur Yves Cruchten.

An den éischten ageschriwwene Riedner ass den honorablen Här Claude Wiseler.

Discussion générale

M. Claude Wiseler (CSV) | Ech soen och dem Rapporteur Yves Cruchten villmools Merci fir säi mëndlechen a fir säi schrëftleche Rapport. Et ass evident, dass haaptsächlech an deenen Zäiten, wou mer haut sinn, mat all deem, wat momentan amgaangen ass ze geschéien, et wichteg ass, dass deen hei Text uegheoll gëtt an datt och dat do als e Verbrische kloer an däitlech an d'Texter ageschriwwen gëtt. Et ass fir eis eng Evidenz, dass mer et matstëmmen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Wiseler. An ech ginn d'Wuert weider un den Här Gusty Graas.

M. Gusty Graas (DP) | Merci, Här President. Also wann et den Internationale Strofgerichtshaff zu Den Haag net géif ginn, da misst en op alle Fall ganz séier erfirnt ginn a respektiv och installéiert ginn.

Ech mengen, dat hei ass zwar e ganz klengt Gesetz, et geet jo och praktesch nëmmen ëm ee Saz. Et muss ee sech awer d'Fro stellen: Firwat huet et esou laang gedauert, bis datt déi do Dispositioun elo och virgesinn ass, dass eeben d'Hongersnout, déi bewosst provoziert Hongersnout, och zu de Krichsverbrichen wäert gezielt kënne ginn?

Ech mengen, mir hunn de Mëtteg laang iwwert de Krich hei an Europa geschwat. An een, dee mat Sécherheet elo schonn d'Konditiounen erfëllt, fir ënnert deen do Artikel ze falen an och jugéiert ze ginn, dat ass ouni Zweifel de russesche President. Duerfir ass dat heiten eng ganz gutt Saach, iwwerfällg Saach, déi mir als DP nëmme begrësse kënnen.

An ech wëll awer och nach dem Yves Cruchten Merci soe fir déi verschidde Rapporten. Merci!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Graas. An da wier et un der Madamm Stéphanie Empain.

Mme Stéphanie Empain (déi gréng) | Villmools merci, Här President. Villmools merci och nach eng Kéier dem Rapporteur fir säi Rapport elo. Ech ka mech deem just uschlëssen, wann ee bedenkt, dass et dat ass, wat de Moment an der Ukrain geschitt. An ech denken do ganz speziell un Azovstal, Mariupol an esou weider. Dass dat net emol hätt kënnen esou geaandert ginn, wéi et elo virgesinn ass, dat wär mir emol net an de Kapp komm! Et ass gutt, dass mer dat doten elo an d'Texter eranhuelen.

An dofir ginn ech natierlech och den Accord vun der grénger Fraktioun, fir déi dote Changementer ze maachen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Empain. Da wier et um Här Kartheiser.

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Jo, Här President, ech wëll mech all deenen uschlëssen, déi dem Här Cruchten Merci soen an him felicitéieren fir dee Rapport. Ech brauch net ze ënnersträichen, wéi wichtig dat heiten ass. Ech freeë mech, dass mer hei eng Unanimitéit dorüwer hunn.

Ech kann awer och leider nëmmen nach eng Kéier bedauern, dass, wéi mir de Mëtteg proposéiert hunn an enger Motioun, d'Krichsverbrichen ze verfolge, d'ADR eleng derfir gestëmmt huet. Also et ass schonn heiansdo vläicht eng Diskrepanz tëscht Theorie a Praxis. Mir sti fir Kohärenz. Mir si fir Theorie a Praxis, wann et ëm Verbrische geet, fir déi ze verfolge, fir déi Schëlleg viru Gericht ze bréngen. An ech kann nëmmen hoffen ... Also, schéi wär et, wa mer net méi iwwer esou Fäll missten diskutéieren, well se net méi sinn, mee d'nächste Kéier, wann dat sollt sinn, a mir diskutéieren nach eng Kéier driwwer, da wär ech och frou, wa mer eis eens wäeren, dass Lëtzebuerg säi Bäitrag soll leeschten, fir dass déi Schëlleg kënne viru Gericht kommen.

Dat gesot, nach vläicht just eng Bemierkung: De Statut erlaabt nëmmen, souwäit ech mech erënneren – mee do kann den Här Cruchten mech korrigéieren, wann ech do sollt falschleien –, souwäit ech weess, ass et natierlech nëmme méiglech, Leit virun dat Gericht ze brénge bei Staaten, déi de Statut och ratifizéiert hunn. Dat ass bei enger ganzer Rei vu méi grouse Länner net de Fall, soudatt een och déi Tatsaach muss e bësse mat bedenken.

Ech soen Iech Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Kartheiser. An da ginn ech d'Wuert un de leschten ageschriwwene Riedner, den honorabelen Här Sven Clement.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Léif Kollegeginnen a Kollegen, wann een dobaussen eng Ëmfro géif starten, ob d'Leit der Meenung sinn, datt et e Krichsverbrieche ass, wann e Regimm seng Leit virsätzlech verhongere léisst, géif eng grouss Majoritéit wuel Jo soen. Mir Piraten sinn duerfir frou, datt dëst dann elo och am Statut de Rome festgehalen gëtt an domat d'Basis fir Enquêtes a Verurteelunge vum Den Haager Gericht ausweit gëtt.

Wann een an dësen Zäite vu Krichsverbrieche schwätzt, dann huet dëst Thema hei an Europa am Moment erëm traureg Aktualitéit kritt. An ëmsou méi traureg ass et, datt et grad bei deem heite Gesetz e Land betrëfft, wat an der Vergaangenheet schonn eng Kéier Affer vu genau deem heite Krichsverbrieche u sech ginn ass.

Vill Leit erënnere sech net méi drun, mee den Holodomor, deem d'Sowjetunioun zwëschen 1932 an 1933 un der Ukrain verüübt huet, war genau dat: e wëllentlecht Verhongereloose vum eeben den Ukrainer. An an deem Kader hoffe mir natierlech, an ech hunn et virdru scho gesot, datt Verbrieche, déi och haut dann nach vum Nofollgestaat vum der Sowjetunioun, Russland, un der Ukrain begaange ginn a begaange goufen, kënnen opgekläert ginn an datt déi Schëlleg – an ech hu virdru gesot, wien a mengen Aen de Schëllegen ass, nämlech de Wladimir Putin un der Spëtzt – kënnen e Prozess zu Den Haag gemaach kréien.

Et ass net ze verstoen, wéi Mënschen anere Mënsche kënnen esou vill Leed undinn! Datt Regimmesystematesch Minoritéite verfolgegen, Vergewaltigung als Krichsmëttel genotzt gëtt an d'Mënschen absichtlech verhongere gelooss ginn!

Här President, Léif Kollegeginnen a Kollegen, mir gesi jo am Moment, wéi séier een erëm kann eng Zäit gesinn, wou Krichsverbrieche trauregen Alldag sinn. Duerfir soll eis als EU net nëmmen dru geleeë sinn, fir d'Lëscht vum de Krichsverbrieche auszeweiten, och sollte mir als EU konstant Efforten ënnerhuelen, fir datt esou vill wéi méiglech Länner de Statut ënnerschreiwen an dem Gericht zu Den Haag den néidegen Handlungsspillraum ginn.

Et mussen Efforte gemaach ginn, fir datt op d'mannst déi Länner, déi de Statut de Rome ënnerschriwwen, awer net ratifizéiert hunn, dësen endlech ratifizéieren. Den Internationale Gerichtshaff huet net an alle Länner dee beschte Ruff, eebe genau dowéinst. Vill afrikanesch Länner hate laang Zäit d'Gefill oder hunn et souguer nach, datt nëmmen hir Biergerinnen a Bierger, meeschtens Bierger, viru Gericht gestallt gi fir verschide Verbrieche, während awer d'Verbrieche um europäesche Kontinent onbemierkt vum Gericht geschitt sinn.

Och hei huet d'EU e Rôle ze iwwerhuele fir ze weisen, datt dëst net esou ass oder zumindest net méi esou ass, datt all Krichsverbrieche, och an den industrialiséierte Länner, sech zu Den Haag verantworten muss. E konstanten Effort, deem et net ze ënnerschätze gëllt.

Dat gesot, Léif Kollegeginnen a Kollegen, wollt ech nach profitéieren, fir dem Rapportier fir säin ausféierleche Rapport Merci ze soen. An ech ginn och de Support vun de Piraten fir dës Projéit.

M. Marc Goergen (Piraten) | Ganz gutt!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Ausseminister Jean Asselborn.

Prise de position du Gouvernement

M. Jean Asselborn, Ministre des Affaires étrangères et européennes | Jo, merci dem Rapportier. An ech mengen, et ass eng gutt Saach, wat do gemaach gëtt, dass mer dat mat eranhuelen. An d'Regierung felicitéiert der Chamber, dass se eestëmmege dat dote wäert unhuelen. Merci.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Asselborn. D'Diskussioun ass ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projéit de loi 7942. Den Text steet am Document parlementaire 7942².

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7942 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Mir kommen elo zum Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

An de Projéit de loi 7942 ass mat 60 Jo-Stëmme eestëmmege ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Marc Spautz, Serge Wilmes (par Mme Martine Hansen), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gusti Graas) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Cloener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par M. Marc Hansen), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par M. François Benoy), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen (par M. Fred Keup), Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

15. 7953 – Projet de loi portant approbation de l'Accord portant extinction des traités bilatéraux d'investissement entre États membres de l'Union européenne, signé à Bruxelles, le 5 mai 2020

Mir kommen elo zu dem leschte Punkt vum eisem Ordre du jour vun haut, dem Projéit de loi 7953, engem Accord iwwert d'Ofschaffung vu bilateralen Investissementstraitéen tëscht den EU-Memberen. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert huet direkt de Rapportier an dat ass den honorabelen Här Yves Cruchten.

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Coopération, de l'Immigration et de l'Asile

M. Yves Cruchten (LSAP), rapporteur | Merci, Här President. De Projéit 7953, deem den 19. Januar vun dësem Joer deposéiert ginn ass, besteet aus engem Article unique, deem en Accord tëscht EU-Memberstaaten an nationaalt Recht ëmsetzt. Et geet ëm den Accord, deem de 5. Mee 2020 zu Bréissel vun 23 EU-Memberstaaten ënnerschriwwen ginn ass an deem all bilateral Traités d'investissement vun dëse Länner op en Enn bréngt.

Ech ginn eng Kéier ganz kuerz drop an, wéi et zu dësem Accord komm ass a wat d'Konsequenze fir Lëtzebuerg a fir d'Europäesch Unioun sinn.

De 6. Mäerz 2018 huet den Europäesche Gerichtshaff en Urteel an enger Affär tëscht der Assicuragessellschaft – ech mengen, si heescht „Achmea“ – an dem slowakesche Staat getrafft. Am sougenannten „Achmea-Urteel“ huet den Europäesche Gerichtshaff festgestallt, datt Schidsklauselen, also Clauses d'arbitrage, déi an de bilateralen Traitée virgesi sinn, net kompatibel si mam EU-Recht. Deem Urteel no géifen d'Schidsklauselen d'Autonomie vum Gemeinschaftsrecht verletzen. Duerfir hunn déi meescht Memberstaaten d'Decisioun geholl, hir bilateral Traités d'investissement op eng koordinéiert Manéier allegueren opzehiewen.

De 5. Mee 2020 ass dësen Accord vun 23 Memberstaaten ënnerschriwwen ginn. Eng Partie Länner, an zwar Éisträich, Schweden a Finnland, hu fir sech decidéiert, déi respektiv Traitée eenzel op en Enn ze bréngen. Irland par contre hat guer keng dës Traitéeen.

Lëtzebuerg an déi 22 aner Memberstaaten hunn et méi effikass fonnt, de Wee vun engem plurilaterale Accord ze fueren. Dësen Accord ass dann den 29. August 2020 a Kraaft getrueden. Fir Lëtzebuerg heescht dat konkret, datt 13 bilateral Investissementstraitéeen op en Enn kommen. All dës Traitéeen war Lëtzebuerg am Kader vun der Union économique belgo-luxembourgeoise agaan.

Ech géif och gär ernimmen, datt Lëtzebuerg bei der Signature vum Accord eng Deklaratioun ofginn huet, déi d'Europäesch Kommissioun dozou opriff, esou séier wéi méiglech d'Hiewelen a Beweegung ze setzen, fir eng vollstänneg, zolidd an effikass Protektioun vun allen Investissementen an der EU ze garantéieren.

No Consultatiounen huet d'Kommissioun annoncéiert, virum Enn vun dësem Joer eng legislativ Propos ze maachen, fir e Kader fir de Schutz an d'Veereinfachung vun dësen Investissementen virzeleeën. Um europäeschen Niveau hunn also d'Affär Achmea an den doraus resultéierenden Accord méi Kloeerheet geschaaft. Den Accord féiert zu enger Harmoniséierung a Verbesserung vum Rechtsstaat, deem essentiel ass fir déi ekonomesch Entwécklung.

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren an ech ginn den Accord vun der LSAP.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Rapportier Yves Cruchten.

Den éischten ageschriwwene Riedner ass nach eng Kéier den honorabelen Här Claude Wiseler.

Discussion générale

M. Claude Wiseler (CSV) | Hei nach eng Kéier dem Här Cruchten merci fir säi Rapport. Hien huet dat gutt beschriwwen. Ech fannen, datt et och richtig ass,